

Moodulite rakenduskava hooldustöötaja õppekava juurde
Keskhariiduse baasil õppija
Põhihariduse baasil õppija tööandja soovituskirjaga ja
erialase kogemusega *Vändra alevi Hoolekandekeskuse, SA Vändra Tervisekeskuse, MTÜ Halinga Turvakodu, Tootsi Hooldekodu töötajad*

Statsionaarne (töökohapõhine) õppevorm
Õppemaht 4. taseme kutseõppel: 120 EKAP-t

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
1	HOOLDUSE ALUSED	11 EKAP sh 46 kontakttundi ja juhendamist 162 tundi, iseseisvat tööd 78 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud abivajajaga tegelemiseks ning talle turvalise ja toetava keskkonna loomiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Katrin Järveots, Kristi Mähar, Maarika Veigel, Marelle Grünthal-Drell, Marju Johanson, Kristi Mõistus, Mai Kuum, Merike Kravets				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kirjeldab erinevatele sihtrühmadele suunatud teenuste ja toetuste süsteemi, teenustele esitatavaid nõudeid ja Eesti sotsiaalpoliitika põhimõtteid.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuvaldkonna peamisi arengusuundi lähtudes sotsiaalpoliitika alustest, sotsiaalseadusandlusest ja rahvastikuprotsessidest. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevatele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenustele esitatavaid nõudeid, kasutades valdkonda	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • Praktikum • E-õpe 	<ul style="list-style-type: none"> • Iseseisev töö • Rühmatöö • Kirjalik töö • Esitlus • Mõistekaart • Arutelu • Analüüs • Situatsioon-ülesanne 	1. Sotsiaalpoliitika/ tervishoiu, rehabilitatsiooni ja sotsiaal-hoolekande teenused 1.1. Tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteem ning seadusandlus 1.2. Tervishoiuteenused. E-tervishoid. Mõisted, sisu, osutamise tingimused 1.3. Sotsiaalhoolekande teenused. Mõisted, sisu, osutamise tingimused 1.4. Hoolekande kontseptsioon (sotsiaalpoliitika põhimõtted) 1.5. Sotsiaalhoolekandeseadus, lastekaitse seadus,

	<p>reguleerivaid õigusakte. 3. Loetleb ja kirjeldab kirjalike tööde nõuetele vastavalt vormistatud ettekandes riigi ja kohaliku omavalitsuse poolt erinevatele sihtrühmadele tagatud sotsiaalteenuseid ja -toetusi. 4. Annab ülevaate tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna ajaloolisest arengust.</p>		
<p>2. Tunneb turvalise ja toetava keskkonna loomise võimalusi inimest kui tervikut arvestades.</p>	<p>1. Selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri.</p>		<p>perekonna seadus, puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus 1.6. Rehabilitatsiooni plaanid, rehabilitatsiooni taotlused 1.7. Hooldus avahoolduses ja hooldusasutustes (hoolduskorraldus). KOV määrused 1.8. Ajalooline kujunemine 2. Hoolduse alused 2.1. Inimese elamise toimingud ja neid mõjutavad tegurid 2.2. Hooldusprotsess 2.3. Multikultuursuse arvestamine avahoolduses, ravi- ja hoolekandeesutustes 2.4. Hoiakud 2.5. Stigma 3. Rahvatervise ja tervisedenduse alused 3.1. Tervist ja elukvaliteeti mõjutavad tegurid 3.2. Enamlevinud terviseprobleemid 3.3. Terviseprobleeme tekitav riskikäitumine 3.4. Terviseprobleemide ennetamine 4. Toitumisõpetuse alused 4.1. Tervisliku toitumise alused 4.2. Toitumisprobleemid 4.3. Toitumine erinevates kultuurides 5. Eneseareng 5.1. Õppimist toetavad ja takistavad tegurid 5.2. Õppimine ja õpetamine (juhendamine) erinevas eas 5.3. Õppimise ja õpetamise meetodid 5.4. Õpihoiakud ja õpimotivatsioon 5.5. Ülevaade erinevatest õpikäsitlustest 5.6. Enesehindamine</p>

				6. Patsiendiõpetus 6.1. Patsiendiõpetuse olemus, eesmärk ja sisu 6.2. Probleemid patsientide õpetamisel ja juhendamisel
Iseseisev töö moodulis	Teemad 1, 2, 6 Abivajaja vajaduste ja -teenuste kirjeldus: valmistab ette ühe kliendi baasil, töö on kirjeldav ning välja on toodud seosed seadusandluse ja/või rehabilitatsiooniga. Võrdleb kahe KOV-i hooldusteenuseid- ja toetusi ning toob välja võimalikud probleemid multikultuurses keskkonnas. Teema 3 Essee „Mida ma olen teinud viimase aasta jooksul oma tervise heaks?“ Vormistamise hindamine kooli poolt väljatöötatud metoodika põhjal. Teema 4 Referaat ühest elamistoimingust loosiga valitud teemal (rühmatöö). Teema 5 Essee „Mina õppijana“, kus arutleb arvestades erinevaid õpikäsitlusi.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: kirjalik töö, suuline esitlus, situatsioonülesande lahendamine. Hindamisülesanne: õpilane koostab vastavalt ülesandele elektrooniliselt tegevuskava abivajajale turvalise ja toetava keskkonna loomiseks, toetuste ja teenuste taotlemiseks toetudes õigusaktidele, kutse-eetika põhimõtetele ja lähtudes inimesest kui tervikust erinevaid infokandjaid kasutades.			
	1. Kirjeldab erinevatele sihtrühmadele suunatud teenuste ja toetuste süsteemi, teenustele esitatavaid nõudeid ja Eesti sotsiaalpoliitika põhimõtteid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)			
	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuvaldkonna peamisi arengusuundi lähtudes sotsiaalpoliitika alustest, sotsiaalseadusandlusest ja rahvastikuprotsessidest. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevatele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenustele esitatavaid nõudeid, kasutades valdkonda reguleerivaid õigusakte. 3. Loetleb ja kirjeldab kirjalike tööde nõuetele vastavalt vormistatud ettekandes riigi ja kohaliku omavalitsuse poolt erinevatele sihtrühmadele tagatud sotsiaalteenuseid ja -toetusi. 4. Annab ülevaate tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna ajaloolisest arengust.			
	2. Tunneb turvalise ja toetava keskkonna loomise võimalusi inimest kui tervikut arvestades.			

	Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
	1. Selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut.	Selgitab vastavalt ülesandele eluviisidest ja keskkonnast tulenevaid tegureid ja riske, mis mõjutavad inimest kui tervikut.	Selgitab vastavalt ülesandele ja toob näiteid eluviisidest ja keskkonnast tulenevatest teguritest ja riskidest, mis mõjutavad inimest kui tervikut.	Selgitab vastavalt ülesandele, toob näiteid ja loob seoseid eluviisidest ja keskkonna teguritest ja riskidest, mis mõjutavad inimest kui tervikut.
	2. Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri.	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri.	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri ning hindab toimetulekut.	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese tegevusvõime ning abivajaduse seoseid tema füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse toimetulekuga, arvestades tema keelt ja kultuuri, hindab toimetulekut ning annab soovitusi olukorra parandamiseks.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Asberg, M., Hörrak, E., Kerb, H., Kravets, M., Kuum, M., Mürsepp, E., Orasmaa, M., Rimmelgas, E., Taimalu, T., Tupits, M., Šteinmiller, J., Zeel, O. (Koost.) 2011. Rmt. Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused: hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.</p> <p>Eesti Inimarengu Aruanne 2016/2017 Leitav: https://inimareng.ee/</p> <p>Eesti inimvara raport (IVAR): võtmeprobleemid ja lahendused (2010). Raportöör Eesti Koostöö Kogu. Leitav: http://www.kogu.ee/public/Eesti_Inimvara_Raport_IVAR.pdf</p> <p>Euroopa sotsiaalharta kodulehekül, Leitav: http://coe.int</p> <p>Eesti Vabariigi Põhiseadus. RT I 1992, 26, 349; RT I 2011, 1.</p> <p>Inimõigused Eestis. Leitav: http://humanrights.ee/inimoigused/</p> <p>Kohaliku omavalitsuse teenused ja toetused. Leitav: https://www.tootukassa.ee/content/teenused/kohaliku-omavalitsuse-teenused-ja-toetused</p> <p>Kindlustused (töötukassa). Leitav: https://www.haigekassa.ee/inimesele</p> <p>Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus RT, 06.12.2012, 14</p>			

<p>Rahvatervise seadus RT I, 05.12.2012,4 Eesti elukestva õppe strateegia 2020. Leitav: https://www.hm.ee/sites/default/files/strateegia2020.pdf Jarvis, P. 1998. Täiskasvanuharidus ja pidevõpe. Teooria ja praktika. Tõlkinud T. Märja. Tallinn: SE&JS. Murulaid, T., Kirikal, H. 2013. Andragoogika. Leitav: http://lvrkk.ee/kristiina/Heve_Kirikal/andragoogika/tiskasvanud_ppija_kui_ensearengu_subjekt.html Roper, N., Logan, W., Tierney, A. J. 1999. Õenduse alused. Slettahjell, W. A. 2007. Käsiraamat hooldusõdedele.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
2	HOOLDUSTOIMINGUD	20 EKAP s.h 146 kontakttundi, juhendamist 250 tundi ja iseseisvat tööd 124 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane abistab ja juhendab abivajajat elamistoimingutes lähtudes abivajaja seisundist ning planeerib ja viib läbi hooldustegevusi.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Merike Kravets, Kaja Maasik, Riina Nukk, Mai Kuum, Riina-Renate Int, Kristi Mähar, Jelena Shefer, Jaanika Hain, Martin Juss, Katrin Järveots, Mai Kuum, Maire Raidvere, Heidi Naur-Sunkina				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes	1. Hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel. 2. Koostab vastavalt juhendile hooldusplaani, kirjeldades abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme seoses elamistoimingute sooritamisega ning tema juhendamise ja toetamise	<ul style="list-style-type: none"> Loeng Seminar Praktikum E-õpe 	<ul style="list-style-type: none"> Iseseisev töö Kirjalik töö Rühmatöö Esitlus Mõistekaart Arutelu Ülesannete lahendamine Demonstratsioon 	1. Elamistoimingud 1.1. Hoolekandetöö terviklikkus: inimene kui biopsühhosotsiaalne tervik 1.2. Abivajaduse olemus elukulu erinevatel etappidel. Elukulu ja elukäigu teooriate võrdlus abivajaduse hindamise seisukohalt 1.3. Hooldustoimingud 1.4. Õe abistamine õendustoimingutes 1.5. Suri ja hooldus 2. Ergonoomika ja abivahendid

	võimalusi. 3. Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest.			2.1. Inimese põhiasendid, põhiliigutused ja liikumine elu erinevatel etappidel 2.2. Ergonoomika mõiste, kujunemine ja eesmärk 2.3. Ergonoomiliste tövõtete kasutamine tövõime säilitamiseks 2.4. Abivajaja ergonoomiline abistamine erinevates keskkondades ja toimingutes 2.5. Abivahendite mõiste. Abivahenditega seotud teenused 2.6. Liikumisabivahendid ja nende liigid 2.7. Tõstmise ja liigutamise abivahendid 2.8. Abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel. Ergonoomilised tövõtted
2. Kasutab hooldamisel ergonoomilisi tövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.	1. Demonstreerib ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamist abivajaja liigutamisel. 2. Valib vastavalt ülesandele abivajajale sobivad abivahendid ning juhendab abivajajat nende kasutamisel.			3. Anatoomia, füsioloogia ja patoloogia alused 3.1. Sissejuhatus anatoomiasse, füsioloogiasse ja patoloogiasse 3.2. Erialane terminoloogia 3.3. Tugi ja liikumiselundid 3.4. Süda, vereringe, veri 3.5. Hingamiselundid 3.6. Seedeelundid 3.7. Kuse- ja suguelundid 3.8. Närvisüsteem 3.9. Sisesekretsiooninäärmed 3.10. Meeleelundid 3.11. Katteelundid
3. Hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral.	1. Demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ja abivajajat säästvalt. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele oma tegevusi õe abistamisel õendustoimingutes.			4. Hooldus lastehaiguste korral 4.1. Laste sagedasemad terviseprobleemid 4.2. Haige lapse hooldamine 5. Hooldus sisehaiguste korral 5.1. Haiguse olemus, eelsoodumuslikud tegurid 5.2. Sagedamini esinevad hingamiselundkonna,
4. Annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab	1. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist eluohtlike seisundite, traumade ja õnnetusjuhtumite korral.			

kliinilisest surmast.			<p>südame ja veresoonekonna, seedeelundkonna, kuse-suguelundkonna, tugi- ja liikumiselundkonna haigused ja hoolduse põhimõtted</p> <p>5.3. Toitumine ja toidu manustamine, dieetid</p> <p>6. Hooldus kirurgiliste haiguste korral</p> <p>6.1. Haavade sidumine ja haavaravi vahendid.</p> <p>6.2. Traumajärgne hooldus.</p> <p>6.3. Seedetrakti ja uroloogilise kirurgilise patoloogiaga patsiendi hooldamine.</p> <p>6.4. Onkoloogilise patsiendi hooldamine.</p> <p>6.5. Ortopeedilise ja amputeeritud jäsemega patsiendi hooldamine.</p> <p>7. Hooldus neuroloogiliste haiguste korral</p> <p>7.1. Sagedamini esinevad neuroloogilised haigused.</p> <p>7.2. Neuroinfektsioonid.</p> <p>7.3. Neuroloogilistest haigustest tulenevad kliinilised ilmingud, mis määravad hooldusvajaduse.</p> <p>7.4. Halvatu hooldus.</p> <p>7.5. Abistamine valude korral.</p> <p>7.6. Neuroloogiliste haiguste jääknähtudega abivajaja elukvaliteedi parandamise võimalused.</p> <p>8. Hooldus psüühika- ja käitumishäirete korral</p> <p>8.1. Sagedamini esinevad psüühikahäired ja nende sümptomid.</p> <p>8.2. Meeskonnatöö psüühikahäiretega abivajaja hooldamisel.</p> <p>8.3. Seadustest tulenevad nõuded. Haigla/hooldusasutuse ja ravirežiimid.</p> <p>9. Hooldus nakkushaiguste korral</p> <p>9.1. Nakkushaiguste jaotus, levikuteed,</p>
-----------------------	--	--	--

			<p>sümptomid ja ennetamine. Hospitaalinfektsiooni alused.</p> <p>9.2. Soole-, piisk-, transmissiivsed, haava- ja kontaktnakkused. Helmintaasid.</p> <p>9.3. Hooldustöötaja käitumine nakkuskoldes.</p> <p>10. Hooldus naha- ja suguhaiguste korral</p> <p>10.1. Nakkuslikud, viiruslikud, parasitaarsed naha- ja seenhaigused. Naha mädapõletikud. Abivajaja juhendamine hooldustegevustes.</p> <p>10.2. Nahavähid eakatel. Naha hooldus.</p> <p>10.3. Lamatiste ennetus ja hooldus.</p> <p>11. Hooldus nina-kõrva-kurgu (LOR)- ja silmahaiguste korral</p> <p>11.1. Enamlevinud nina-, kõrva- ja kurguhaigused. LOR tervishoid</p> <p>11.2. Nürmus. Kurtus. Kuulmisabivahendid, nende hooldamine</p> <p>11.3. Enamlevinud silmahaigused. Silmade tervishoid. Abivajaja juhendamine</p> <p>11.4. Nägemisabivahendite hooldamine</p> <p>12. Ravimiõpetuse alused</p> <p>12.1. Ravimite erinevad vormid</p> <p>12.2. Ravimite kasutusjuhised, toimed ja säilitamine</p> <p>12.3. Ravimite annused ja manustamine</p> <p>12.4. Ravimmürgistused ja esmaabi</p> <p>13. Esmaabi</p> <p>13.1. Elupäästva ja jätkuva esmaabi andmise põhimõtted.</p> <p>13.2. Abivajaja uurimine, seisundi hindamine ja tegevus õnnetuspaigal.</p> <p>13.3. Elulised näitajad, nende mõõtmine.</p>
--	--	--	---

				13.4. Eluohtlikud haigusseisundid. Infarkt. Insult 13.5. Teadvusetus. Diabeet. Epilepsia. Äge kõht. Lämpumine. 13.6. Allergia. Šokk. 13.7. Luumurrud. 13.8. Traumad, verejooksud. 13.9. Kliiniline surm. Elustamine mannekeenil.
Iseseisev töö moodulis	Hooldusplaani koostamine vastavalt ülesandele (toob välja abivajaja hooldusprobleemid, püstitab hooldustegevuse eesmärgid, kirjeldab vajalikke hooldustegevusi tuginedes elamistoimingutele, arvestades abivajaja individuaalsust ja eetilise käitumise põhimõtteid. Hindab püstitatud eesmärkide saavutamist). Töö on vormistatud vastavalt kirjalike tööde vormistamise juhendile.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, suuline esitus, hooldusplaani, demonstratsioon Hindamisülesanne: õpilane demonstreerib lähtuvalt ülesandest abivajaja toetamist elamistoimingutes erinevate elundkondade haiguste korral, hooldustoimingute sooritamist ja esmaabi andmist ennast ja abivajajat säästvalt.			
1. Õpilane juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes.				
Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“	
1. Hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel.	Hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel.	Hindab ja kirjeldab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel.	Hindab ja põhjendab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel.	
2. Koostab vastavalt juhendile hooldusplaani, kirjeldades abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid	Koostab vastavalt juhendile hooldusplaani, kirjeldades abivajaja aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme seoses	Koostab ja vormistab vastavalt juhenditele hooldusplaani ning kirjeldab aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme ja põhjendab	Koostab ja vormistab vastavalt juhenditele hooldusplaani ning kirjeldab aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme ja põhjendab neid lähtudes	

	hooldusprobleeme seoses elamistoimingute sooritamise ja tema juhendamise ja toetamise võimalusi.	elamistoiminute sooritamise ja tema juhendamise ja toetamise võimalusi.	neid.	elamistoimingute teooriast.
	3. Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest.	Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest.	Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest tuues välja parendusvaldkonnad.	Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest tuues välja hooldusplaani tugevused ja nõrkused ning annab soovitusi puudujääkide kõrvaldamiseks.
2. Õpilane kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.				
Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“	
1. Hindab vastavalt ülesandele abivajaja hooldusvajadust elamistoimingute sooritamisel.	Valib vastavalt ülesandele abivajajale sobivad abivahendid ning juhendab abivajajat nende kasutamisel.	Valib vastavalt ülesandele abivajajale sobivad abivahendid ning kirjeldab nende kasutamist ja abivajaja juhendamist nende kasutamisel.	Valib abivajajale sobivad abivahendid ning kirjeldab nende kasutamist ja abivajaja juhendamist nende kasutamisel ja hooldamisel.	
2. Demonstreerib vastavalt ülesandele mannekeenil ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamist	Demonstreerib vastavalt ülesandele mannekeenil ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamist abivajaja liigutamisel.	Demonstreerib vastavalt ülesandele ergonoomiliste võtete kasutamist abivajaja liigutamisel, liikumisel ja toestamisel abivajajat ja ennast säästvalt.	Demonstreerib ja põhjendab vastavalt ülesandele ergonoomiliste võtete kasutamist abivajaja liigutamisel, liikumisel ja toestamisel abivajajat ja ennast	

	abivajaja liigutamisel.			säästvalt.
3. Õpilane hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral.				
	Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
	1. Demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ja abivajajat säästvalt.	Demonstreerib hooldustoimingute sooritamist, lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast ennast ning abivajajat säästvalt.	Demonstreerib hooldustoimingute sooritamist ja juhendab abivajajat lähtudes tema tervislikust seisundist, ealistest iseärasustest ja usulistest tõekspidamistest. Samuti lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast.	Demonstreerib ja selgitab hooldustoimingute sooritamist ja juhendab abivajajat lähtudes tema tervislikust seisundist, ealistest iseärasustest ja usulistest tõekspidamistest. Samuti lähtudes erinevate elundkondade haiguste olemusest ning inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast. Ülesande lahendamisel järgib eetilise käitumise põhimõtteid ja tegutseb abivajajat ja ennast kahjustamata.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)				
2. Kirjeldab vastavalt ülesandele oma tegevusi õe abistamisel õendustoimingutes.				
4. Õpilane annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast.				
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine).				
1. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist eluohtlike seisundite, traumade ja õnnetusjuhtumite korral.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Asberg, M., Hörrak, E., Kerb, H., Kravets, M., Kuum, M., Määrsepp, E., Orasmaa, M., Remmelgas, E., Taimalu, T., Tupits, M., Šteinmiller, J., Zeel, O. 2011. Rmt. Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused: hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. Sletthajell, A. - E., W. 2007. Käsiraamat hooldusõdedele. Tallinn.			

<p>Anttila, K., Kaila - Mattila; Kan, S. 2016. Hoitamalla hyvää oloa. Sanoma Pro Oy. Helsinki. Läänelaid, S; Pael, J; Varik, M. jt. 2015. Hoolides ja hoolitsedes. Õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Argo. Tartu Tervishoiu Kõrgkool. Roosalu, M. 2010. Inimese anatoomia. Koolibri. Kingisepp, P.-H. 2006. Inimese füsioloogia. Atlex. Õppejõudude koostatud materjalid ÕISis ja Moodles</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
3	ABIVAJAJA ARENDAMINE, JUHENDAMINE JA AKTIVISEERIMINE	16 EKAP s.h 84 kontakttundi, juhendamist 225 tundi ja iseseisvat tööd 107 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab, juhendab ja aktiveerib abivajajat arvestades tema iga, tervislikku seisundit ja erivajadust, kasutab erinevaid suhtlemis- ja juhendamisevõtteid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Õpilane on läbinud või läbimas mooduleid Hoolduse alused ja Hooldustoimingud				
Õpetajad: Merike Kravets, Maarika Veigel, Katrin Kivisild, Kristi Mähar, Piret Tamme, Katrin Järveots				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kirjeldab inimese sotsiaalset, kognitiivset ja füüsilist arengut inimese toimetulekul muutustega elukaare erinevatel etappidel.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe ning seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • Praktikum • E-õpe • Iseseisev töö • Rühmatöö 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpimapp • Vaatlus • Struktureeritud kirjalik töö • Suuline esitlus • Demonstratsioon • Esitlus • Arutelu • Ülesannete lahendamine • Rollimäng 	1. Arengupsühholoogia 1.1. Üldpsühholoogia põhimõisted. 1.2. Arengufaktorid. 1.3. Inimene kui biopsühhosotsiaalne tervik. Arenguhälbed. 1.4. Arenguteooriad. 1.5. Lapse areng ja arenguprobleemid lapseas. 1.6. Arengutingimuste kujundamine lapseas ja selle mõju inimesele elukaare erinevates perioodides. 1.7. Käitumishäired. 1.8. Toitumishäired. Unehäired. 1.9. Noorus kui arenguetapp.
2. Planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid	1. Planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel			

aktiviseerivaid tegevusi.	toetudes arengu ja õppimisteooriatele.			1.10. Täiskasvanuiga. 1.11. Vananemine ja surm.
3. Abistab abivajajat majapidamis-, puhastus- ja korrastustööde teostamisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.	1. Selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas. 2. Abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja koduses keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.			<p>2. Inimese elukulg</p> <p>2.1. Inimese areng. 2.2. Pärilikkus. 2.3. Looteiga. 2.4. Lapseiga. 2.5. Noorukiiga. 2.6. Täiskasvanuiga. 2.7. Eakas. 2.8. Pedagoogika, andragoogika, gerogogika.</p> <p>3. Igapäeva oskused</p> <p>3.1. Tegevusvõime hindamine ja säilitamine. 3.2. Abivajaja motiveerimine ja tema huvide arvestamine. 3.3. Abivajaja päeva planeerimine ja sisustamine lähtudes tema funktsionaalsest võimekusest, harjumustest, huvidest ja vajadustest. 3.4. Ilutoimingud ja riietuse valikutes toetamine. 3.5. Instinktide (orienteerumis-, toitumis-, enesekaitse- ja suguintinkt) väljendamise juhendamine ja toetamine. 3.6. Eetilised küsimused hooldustöös. Kutse-eetika. 3.7. Töötaja stress ja läbipõlemine.</p> <p>4. Aktiviseerivad tegevused</p> <p>4.1. Loovtegevused erinevas eas ja seisundis inimestele. 4.2. Ürituste korraldamine ja läbiviimine. 4.3. Töö, mäng ja harrastused. 4.4. Meeskonnatöö abivajaja aktiviseerimisel.</p> <p>5. Majapidamis-, puhastus- ja korrastustööd</p>

				<p>5.1. Majapidamises vajalike tööde korraldamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - pesu ja puhastusteenuste korraldamine; - olmeparasitide hävitamise vahendid ja nende käitlemise põhimõtted; - pisiparanduste ja -remondi korraldamine; - eluaseme kütmisega seotud toimingud; - eluasemele ligipääsutee puhastamise korraldamine <p>5.2. Olmehügieeni ja kodumajanduse alused</p> <ul style="list-style-type: none"> - korrastustööde läbiviimine; - A - ja antiseptika; - puhastus- ja koristusvahendite kasutamine ja hoolduspõhimõtted; jäätmekäitlus.
Iseseisev töö moodulis	<p>1. Erinevatele sihtrühmadele mõeldud õpimapi koostamine (lapsed, erivajadusega lapsed ja täiskasvanud, eakad), mis sisaldab loovtööde näidiseid, liikumismängude kirjeldusi, loov või arendavate tegevuste kirjeldusi, aktiveeriva ja loovtegevuse plaani ning sihtrühma kirjeldust ning alternatiivse kommunikatsiooni vahendite näidiseid.</p> <p>2. Kirjalik töö etteantud situatsioonile. Nimetab koristustöödeks vajalikud olme- ja puhastustehnikavahendid ja kirjeldab ohutustehnikanõudeid, a- ja antiseptika nõudeid.</p>			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse eristavalt.</p> <p>Hindamismeetodid: õpimapp, struktureeritud kirjalik töö, suuline esitlus, demonstratsioon</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <p>1. Planeerib korrastustegevuse, viib selle läbi ja hindab tulemusi. Plaan hõlmab abivajaja kaasamise ja juhendamise kirjeldust.</p> <p>2. Aktiveeriva ürituse planeerimine, läbiviimine ja analüüs.</p>			
	1. Õpilane kirjeldab inimese sotsiaalset, kognitiivset ja füüsilist arengut inimese toimetuleku muutustega elukulu erinevatel etappidel.			
	Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe ning	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe;	Analüüsib vastavalt ülesandele inimese sotsiaalse, kognitiivse ja füüsilise arengu etappe;

etappe ning seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel.	seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel	seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel; toob välja vähemalt ühe riskifaktori iga perioodi kohta.	seostab toimetuleku ja käitumise muutustega elukaare erinevatel etappidel; toob välja riskifaktorid ja annab soovitusi riskide ennetamiseks.
2. Õpilane planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi.			
Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
1. Planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel toetudes arengu ja õppimisteooriatele.	Planeerib vastavalt ülesandele ja viib läbi abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi abivajajale arusaadaval moel toetudes arengu ja õppimisteooriatele.	Koostab vastavalt ülesandele ühe aktiveeriva ja loovtegevuse plaani, mis sisaldab alternatiivsete kommunikatsioonivahendite kasutamist ning demonstreerib tegevuste läbiviimise juhendamist erinevas eas ja seisundis inimestele toetudes arengu ja õppimisteooriatele.	Koostab vastavalt ülesandele ühe aktiveeriva ja loovtegevuse plaani, mis sisaldab alternatiivsete kommunikatsioonivahendite kasutamist, demonstreerib ning põhjendab tegevuste juhendamise vajadust ja viisi erinevas eas ja seisundis inimestele toetudes arengu ja õppimisteooriatele.
3. Õpilane abistab abivajajat majapidamis-, puhastus- ja korrastustööde teostamisel asutuses ja abivajaja kodukeskkonnas.			
Hindamiskriteerium: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“
1. Selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja	Selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja	Selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja	Selgitab vastavalt ülesandele olmetehnika ja puhastusvahendite kasutamise põhimõtteid korrastustööde läbiviimisel asutuses ja

	abivajaja kodukeskkonnas.	abivajaja kodukeskkonnas.	abivajaja kodukeskkonnas.	abivajaja kodukeskkonnas.
	2. Abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja koduses keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Abistab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja koduses keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Abistab ja juhendab vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja koduses keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.	Abistab, juhendab ja motiveerib vastavalt ülesandele abivajajat asutuses ja koduses keskkonnas tekstiilide, jalanõude ja majapidamise korrashoidmisel.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Alt, H., Puusepp, K. 2010. Koristamine - see on lihtne? Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.</p> <p>Bolton, R. 2002. Igapäevaasused. Apollo.</p> <p>Butterworth, G., Harris, M. 2002. Arengupsühholoogia alused. Apollo.</p> <p>Bachmann, T., Maruste, R. 2011. Psühholoogia alused. Tallinn. TEA Kirjastus.</p> <p>Lilleoja, L. 2012. Sissejuhatus eripedagoogikasse. Leitav: https://www.tlu.ee/opmat/tp/sissejuhatus.pdf</p> <p>Leuska, A. 2010. Arengupsühholoogia. Leitav http://www.lvrkk.ee/kristiina/Anu_Leuska/oo/index.html</p> <p>Läänesaar, S. - L. (Toim.) 2007. Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn. MTÜ Perekasvatuse Instituut.</p> <p>Pool, R. 2011. Treeni terviseks koos minuga. Seenioride koduvõimlemise käsiraamat. Varrak.</p> <p>Saks, K. 1998. Noorest saab vana. Tartumaa Trükikoda.</p> <p>Slettahjell, A. - E. W. 2007. Käsiraamat hooldusõdedele. TEA kirjastus.</p> <p>Tegevusjuhendaja käsiraamat 2010. Rahu, A., Otepalu, M. (Toim). Tervise Arengu Instituut.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
4	MEESKONNATÖÖ KORRALDAMINE JA JUHENDAMINE	2 EKAP sh 8 kontaktundi, juhendamist 36 tundi ja iseseisvat tööd 8 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused meeskonnatöö korraldamiseks ning juhendamiseks ja hoiakud töötamiseks meeskonnas.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Moodul „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“ on läbitud või läbimisel.				
Õpetajad: Katrin Kivisild				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Selgitab vastavalt ülesandele meeskonnatöö põhimõtteid.	1. Hindab vastavalt ülesandele keskkonna tingimusi, ressursse ja abivajaja vajadusi ning kirjeldab sobivat strateegiat meeskonnatöö korraldamiseks. 2. Valib vastavalt ülesandele sobivad infokanalid ja suhtlemisviisid meeskonna teavitamiseks ja tööle rakendamiseks. 3. Selgitab vastavalt ülesandele juhendamise protsessi.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • Praktikum • E-õpe • Iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaatlus • Arutelu • Ülesande lahendamine meeskonnatöona • Esitlus, rollimäng 	1. Suhtlemine ja meeskonnatöö korraldus 1.1. Eesmärkide sõnastamine. 1.2. Meeskonnaliikmed ja nende rollid. 1.3. Grupiprotsesside erinevad faasid (4 faasi). 1.4. Grupiprotsessid mitmekultuurilises meeskonnas. 1.5. Meeskonnatöö meetodid. 1.6. Sise- ja väliskommunikatsioon. 1.7. Juhendamise protsess.
Iseseisev töö moodulis	Isikliku rollikaardi koostamine elektrooniliselt vastavalt ülesandele.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, esitlus, situatsioonülesande lahendamine Hindamisülesanne: grupitööna koostatud elektrooniline tegevuskava etteantud situatsiooni lahendamiseks (probleemi kirjeldamine ja sõnastamine, eesmärgi püstitamine ja rollide jaotus, riskide hindamine ja kava koostamine meeskonnas ja rollijaotuse põhjendamise) ja selle			

	esitlus.
	1. Õpilane selgitab vastavalt ülesandele meeskonnatöö põhimõtteid.
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
	1. Hindab vastavalt ülesandele keskkonna tingimusi, ressursse ja abivajaja vajadusi ning kirjeldab sobivat strateegiat meeskonnatöö korraldamiseks. 2. Valib vastavalt ülesandele sobivad infokanalid ja suhtlemisviisid meeskonna teavitamiseks ja tööle rakendamiseks. 3. Selgitab vastavalt ülesandele juhendamise protsessi.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Bolton, R. 2002. Igapäevaoskused. Apollo. Niiberg, T. & Urva. T. 2009. Enesekehtestamine – ei või jah? Atlex. Rosen, B. 2010. Suhte probleemide lahendamine: asjatundlikud lahendused igapäevastele probleemidele. Äripäeva kirjastus.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP
5	TÖÖ LASTEGA PEREDEGA	4 EKAP sh 16 kontakttundi, juhendamist 20 tundi ja iseseisvat tööd 68 tundi

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud lastega perede toimetuleku toetamiseks.

Nõuded mooduli alustamiseks: Õpilane on läbinud või läbib mooduleid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“.

Õpetajad: Jaana Sepp, Marju Johanson

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kirjeldab pere igapäeva- ja majanduslikku toimetulekut, selgitab pere-eelarve koostamist ning selle järgimist.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele lastega pere toimetuleku toetamist, lähtudes pere-eelarvest, arvestades õigusaktidest lähtuvaid toetusi ja teenuseid.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • Praktikum • E-õpe 	<ul style="list-style-type: none"> • Rollimäng • Ülesande lahendamine • Eelarve koostamine • Arutelu 	1. Peremajanduse alused 1.1. Sotsiaalne ja majanduslik toimetulek. 1.2. Pere-eelarve koostamine. 1.3. Lastekaitsealased õigusaktid. 1.4. Toetused ja teenused lastega peredele (riiklikud ja KOV). 2. Kaasatus ühiskonda

			<ul style="list-style-type: none"> Suuline esitlus 	2.1. Pereväärtused ja hoiakud. 2.2. Koostöö ja võrgustikud (lähi-, kogu-, ametnikkond). 2.3. Võrgustiku aktiveerimine ja kaasamine. 2.4. Perevägivald, selle tunnused ja põhjused. 2.5. Väärkohtlemise liigid. 2.6. Märkamise ja reageerimine.
2. Märkab lastega perede probleeme ühiskonnas ja kirjeldab nende lahendamise võimalusi.	2. Toob vastavalt ülesandele välja lastega perede probleemid ühiskonnas nende märkamise ja lahendamise võimalused.			
Iseseisev töö moodulis	Pere eelarve: koostab elektrooniliselt ühe kuu eelarve, arvestades perele antavaid toetusi ja teenuseid, kirjeldades toimetulekut ja selle toetamist.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt Hindamismeetodid: struktureeritud kirjalik töö, situatsioonülesande lahendamine, esitlus Hindamisülesanne: lastega perede elektroonilise eelarve koostamine ja esitlus. Õpilane määratleb lähtuvalt ülesandest pere sotsiaalsed ja majanduslikud probleemid ja pakub välja lahendamise võimalused.			
	1. Õpilane kirjeldab pere igapäeva- ja majanduslikku toimetulekut, selgitab pere-eelarve koostamist ning selle järgimist.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele lastega pere toimetuleku toetamist, lähtudes pere-eelarvest, arvestades õigusaktidest lähtuvaid toetusi ja teenuseid.			
	2. Õpilane märkab lastega perede probleeme ühiskonnas ja kirjeldab nende lahendamise võimalusi.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Toob vastavalt ülesandele välja lastega perede probleeme ühiskonnas nende märkamise ja lahendamise võimalused.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Ajakiri Sotsiaaltöö. Leitav: http://www.tai.ee/valjaanded/ajakiri-sotsiaalto EV Sotsiaalministeeriumi kodulehekül. Leitav: www.sm.ee Lastekaitse seadus. Riigi Teataja. Leitav: https://www.riigiteataja.ee/akt/121122016024 Sotsiaalhoolekande seadus. Riigi Teataja. Leitav: https://www.riigiteataja.ee/akt/130122015005 Perekonnaseadus. Riigi Teataja. Leitav: https://www.riigiteataja.ee/akt/13330603			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
6	TÖÖ EAKATEGA	5 EKAP sh 20 kontakttundi, juhendamist 96 tundi ja iseseisvat tööd 14 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised gerontoloogia ja geriaatria alustest ning oskused ja hoiakud eakatega tegelemiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Moodulid „Karjääri planeerimine ja ettevõtlus“, „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“ on läbitud või läbimisel.				
Õpetajad: Merike Kravets				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud toimetuleku probleeme ja abivajaduse kujunemist toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud muutuste mõju eaka toimetulekule toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele eaka abistamist ja juhendamist toimetulekuprobleemide ilmnemisel, kasutades geriaatrilise hindamise põhimõtteid.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • Praktikum • E-õpe • Iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> • Rühmatöö • Arutelu • Juhtumi analüüs • Situatsioonülesanded 	1. Gerontoloogia alused 1.1. Eestlaste asukoht väärtuskaardil (eluiga). 1.2. Põlvkondade vahelised erinevused. 1.3. Rahvastiku vananemine. 1.4. Aktiivsena vananemine. 1.5. Vananemisega seotud muutused organismis (biopsühhosotsiaalne vananemine). 1.6. Eaka abistamine ja juhendamine toimetulekuprobleemidest lähtuvalt 2. Geriaatria alused 2.1. Normaalne ja patoloogiline vananemine. 2.2. Eaka terviseprobleemidest tulenevad toimetulekuprobleemid. 2.3. Eaka kehalise ja vaimse tervise funktsioonivõime, igapäevaeluga toimetuleku, sotsiaalse tugivõrgustiku, elamistingimuste hindamine ja tegevuste rakendamine. 2.4. Dementsete ja mäluhäiretega eakate abistamine. 2.5. Eakate poliitika põhimõtted ja õigusaktid.
2. Hindab vastavalt ülesandele eaka terviseprobleeme ja toimetulekut, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel igapäevaseks toimetulekuks, toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele.	1. Hindab eaga kaasnevat terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist. 2. Kirjeldab eakate terviseprobleeme ja toimetulekuraskusi toetudes gerontoloogilise ja geriaatrilise hindamise põhimõtetele, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel.			

3. Selgitab abivajajale ja tema lähedastele arusaaval viisil toetuste ja teenuste korraldamise protsesse võrgustikus.	1. Lähtuvalt ülesandest selgitab abivajajale ja tema lähedastele toetuste ja teenuste korraldamise protsesse neile arusaadaval moel.			2.6. Toetused ja teenused.								
Iseseisev töö moodulis	1. Lahendab etteantud kriteeriumitele (nt RAI-KO) tuginedes ülesande: kirjeldab eaka abivajadust nii tervise- kui toimetulekuprobleemidest tulenevalt tema elukeskkonnas. Pakub välja lahendusvõimalusi. 2. Vastavalt ülesandele planeerib eakale toimetulekut toetavad tegevused ja teenused, kasutades internetti, leides eakale vajalikke lahendeid ja suunates teda teenuseni.											
Mooduli kujunemine hinde	<p>Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: iseseisev töö, probleemsituatsiooni lahendamine, esitlus, struktureeritud kirjalik töö Hindamisülesanne: test gerontoloogia aluste põhjal. Eaka geriaatriline hindamine kasutades kindlaksmääratud struktureeritud mõödikut. Koostab vastavalt ülesandele juhendi eaka ja tema lähedaste toimetuleku toetamiseks ja suunamiseks teenustele.</p> <p>1. Õpilane kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud toimetuleku probleeme ja abivajaduse kujunemist toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele.</p> <p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)</p> <p>1. Kirjeldab vastavalt ülesandele vananemisega seotud muutuste mõju eaka toimetulekule toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele eaka abistamist ja juhendamist toimetulekuprobleemide ilmnemisel, kasutades geriaatrilise hindamise põhimõtteid.</p> <p>2. Õpilane hindab vastavalt ülesandele eaka terviseprobleeme ja toimetulekut, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel igapäevaseks toimetulekuks, toetudes gerontoloogia ja geriaatria alustele.</p> <table border="1" data-bbox="409 1093 2145 1358"> <thead> <tr> <th data-bbox="409 1093 853 1166">Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine</th> <th data-bbox="862 1093 1283 1166">hinne „3“</th> <th data-bbox="1292 1093 1713 1166">hinne „4“</th> <th data-bbox="1722 1093 2145 1166">hinne „5“</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="409 1173 853 1358">1. Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.</td> <td data-bbox="862 1173 1283 1358">Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.</td> <td data-bbox="1292 1173 1713 1358">Hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.</td> <td data-bbox="1722 1173 2145 1358">Hindab ja põhjendab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.</td> </tr> </tbody> </table>				Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“	1. Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.	Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.	Hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.	Hindab ja põhjendab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.
Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine	hinne „3“	hinne „4“	hinne „5“									
1. Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.	Hindab eaga kaasnevaid terviseprobleeme, eristades normaalset ja patoloogilist vananemist.	Hindab ja kirjeldab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.	Hindab ja põhjendab eaga kaasnevaid terviseprobleeme ning toimetuleku-raskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele.									

	2. Kirjeldab eakate terviseprobleeme ja toimetulekuraskusi toetudes gerontoloogilise ja geriaatrilise hindamise põhimõtetele, abistab ja juhendab lahenduste leidmisel.	Kirjeldab eakate terviseprobleeme ja toimetulekuraskusi toetudes geriaatrilise hindamise põhimõtetele, toob välja abistamis-võimalused.	Eristab normaalset patoloogilisest vananemisest; toob välja abistamisvõimalused ja juhendab lahenduste leidmisel.	Eristab normaalset patoloogilisest vananemisest; toob välja abistamisvõimaluse, juhendab lahenduste leidmisel ning tegevusvõime säilitamisel/ taastamisel.
3. Õpilane selgitab abivajajale ja tema lähedastele arusaaval viisil toetuste ja teenuste korraldamise protsesse võrgustikus.				
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)				
1. Lähtuvalt ülesandest selgitab abivajajale ja tema lähedastele toetuste ja teenuste korraldamise protsesse neile arusaadaval moel.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Asberg, M., Hörrak, E., Kerb, H., Kravets, M., Kuum, M., Mürsepp, E., Orasmaa, M., Remmelgas, E., Taimalu, T., Tupits, M., Šteinmiller, J., Zeel, O. 2011. Rmt. Hooldus erinevate haiguste korral ja ravimiõpetuse alused: hooldustöötaja riikliku õppekava rakendamist toetav õppematerjal. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.</p> <p>Caughey, A. 2017. Elu dementsusega. Petrone Print OÜ.</p> <p>Kauber, M. 2011. Eaka heaks: eakate toimetuleku ja heaolu toetamine läbi hooldustöö. Tallinna Pedagoogiline Seminar.</p> <p>Linnamägi, Ü. 2008. Käsiraamat dementsete haigete hooldajale. Eesti Alzheimeri Tõve Ühing.</p> <p>Paavel, V. 2009. Hooliva hooldaja käsiraamat. EV Sotsiaalministeerium http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Sotsiaalhoolekanne/Puudega_inimetele/Hooldajamaaramine/hooldaja_kasiraamat.pdf</p> <p>Tilvis, R. & Sourander, L. 1996. Geriatria. AS Medicina.</p> <p>Saks, K. jt. 2016. Gerontoloogia : õpik kõrgkoolidele. Tartu Ülikooli Kirjastus.</p> <p>Follestad, A. 2016. Loomulik vananemine ja dementsus. Käsiraamat õdedele ja hooldustöötajatele. Lovisenberg Diakonale Sykehus. Diakonova. SA EELK Tallinna Diakooniahaigla.</p> <p>Slettahjell, A.-E., W. 2007. Käsiraamat hooldusõdedele. Tallinn.</p> <p>Anttila, K., Kaila - Mattila; Kan, S. 2016. Hoitamalla hyvää oloa. Sanoma Pro Oy. Helsinki.</p> <p>Läänelaid, S.; Pael, J.; Varik, M. jt. 2015. Hoolides ja hoolitsedes. Õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Argo.Tartu Tervishoiu Kõrgkool.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
7	TÖÖ ERIVAJADUSTEGA INIMESTEGA	6 EKAP sh 26 kontakttundi, juhendamist 90 tundi ja iseseisvat tööd 40 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised erivajaduste liikidest ja raskusastmetest, juhtumikorraldusest ning teadmised ja hoiakud erinevas vanuses erivajadustega inimestega tegelemiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Moodulid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“ on läbitud või läbimisel.				
Õpetajad: Katrin Järveots, Karmela Tennemaa				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Abistab, juhendab ja toetab abivajajat lähtuvalt tema erivajadusest.	1. Hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest lähtuvalt õigusakte arvestades. 2. Planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavaid tegevusi ja vahendeid, juhendamisviise, arvestades tervisedenduse, ergonoomika põhimõtetega.	<ul style="list-style-type: none"> Loeng Seminar Praktikum E-õpe Iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> Rühmatöö Arutelu Juhtumi analüüs Situatsioon-ülesanne 	1. Erivajadustega inimene, erivajaduste liigid 1.1. Puudekäsitlused ja lähenemisviisid, kontseptuaalsed alused, hoiakute kujundamine 1.2. Normi suhtelisus. Normaliseerimisprintsip 1.3. Puute klassifikatsioon, iseloomustus (liitpuue, liikumispuue, psüühilised erivajadused: vaimupuue ja psüühiline haigus, sensoorsed erivajadused) 1.4. Erivajadustega inimeste hoolekande põhimõtted Eestis ja naabermaades 1.5. Sotsiaaltoetused ja –teenused 1.6. Erihoolekande korraldus, -teenused 1.7. Rehabilitatsioon, -plaan ja teenused. Kliendi tegevusplaan 1.8. Tegevusvõime, selle toetamine kodus, tööl ja vabal ajal. Keskkonna kohandamine. Abivahendid, kasutamise juhendamine 1.9. Ergonoomilised, tervistedendavad ja abistajat säästvad võtted kliendi juhendamisel ja abistamisel 1.10. Efektive juhendamise meetodid:
2. Toetab ja suunab erivajadusega inimest ja tema võrgustikku toimetulekuprobleemide lahendamisel.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes. 2. Planeerib vastavalt ülesandele abivajajat arendavaid,			

	<p>aktiviseerivaid ja tervist edendavaid tegevusi, juhendamist abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates, lähtudes abivajaja tegevusvõimest.</p>		<p>modelleerimine, katsetamine, rollimäng, etapiviisilisus, motiveerimine, tunnustamine</p> <p>1.11. Alternatiivne kommunikatsioon (vihjed, piktogramm, erinevad kommunikatsioonisüsteemid, viiped)</p> <p>1.12. Toimetulek probleemse käitumisega (agressiivsus, ennasthävitav käitumine, endassetõmbumine jm). Riskide hindamine, enesehoid.</p> <p>2. Juhtumikorralduse alused</p> <p>2.1. Üld-, kutse- ja kõrgharidus. Erivajadustega inimeste õppimisvõimalused, üleminekud, füüsiline ja sotsiaalne juurdepääs</p> <p>2.2. Töötamist ja õppimist toetavad tööturu- ja sotsiaalteenused, toetused ja soodustused. Füüsiline ja sotsiaalne juurdepääs. Sotsiaalne juhtumitöö ehk casework´ mõiste, olemus</p> <p>2.3. Koostöö kliendiga. Võrgustik: partnerid, vastastikune koostöö</p> <p>2.4. Individuaalsuse ja vajaduspõhisuse arvestamine igapäevaaskestes, õppimis- ja töötegevuste juhendamisel</p> <p>2.5. Meeskonna- ja võrgustikutöö erivajadustega inimese toetamisel. Hooldustöötaja roll võrgustikutöös.</p>
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Elektroonilise teabelehe koostamine vastavalt ülesandele võimalikest teenustest ja toetustest konkreetsele abivajajale. Etapiviisilise juhendamise kava koostamine lähtuvalt kliendi tegevusplaanist (võimalusel) vastavalt tema erivajadusele ja tegevusvõimele kasutades õpitud meetodeid. Ökokaardi (keskkonnakaart/ võrgustikukaart) koostamine.</p>		
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodul hinnatakse eristavalt. Hindamismeetodid: situatsioonülesanne, grupitöö, esitlus Hindamisülesanded:</p>		

<p>1. etteantud juhtumi põhjal toimetulekuvõime hindamine; 2. mitme KOV pakutavate teenuste ja õppimisvõimaluste võrdluse koostamine erinevaid teabeallikaid kasutades; 3. abivajajale juhise koostamine teenuste taotlemiseks ja kasutamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtuvalt.</p>			
<p>1. Õpilane abistab, juhendab ja toetab abivajajat lähtuvalt tema erivajadusest.</p>			
<p>Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine</p>	<p>hinne „3“</p>	<p>hinne „4“</p>	<p>hinne „5“</p>
<p>1. Hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest lähtuvalt õigusakte arvestades.</p>	<p>Hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema erivajadusest lähtuvalt õigusakte arvestades.</p>	<p>Hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema tegevusvõime säilitamiseks erivajadusest lähtuvalt ja õigusakte arvestades.</p>	<p>Hindab vastavalt ülesandele abivajaja teenuste ja toetuste vajadust ja sobivust tema tegevusvõime säilitamiseks, põhjendab oma arvamust näidete varal ja loob seoseid erivajadusest lähtuvalt ja õigusakte arvestades.</p>
<p>2. Planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavaid tegevusi ja vahendid, juhendamiseviise, arvestades tervisedenduse ja ergonoomika põhimõtetega.</p>	<p>Planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavaid tegevusi ja vahendeid, juhendamiseviise, arvestades tervisedenduse, ergonoomika põhimõtetega.</p>	<p>Planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavaid tegevusi säilitades tegevusvõime arvestades terviseedenduse, ergonoomika põhimõtetega.</p>	<p>Planeerib abivajaja erivajadusest lähtuvalt toimetulekut toetavaid, ja tegevusvõimet säilitavaid ja parandavaid tegevusi ja vahendeid, juhendamiseviise, arvestades terviseedenduse, ergonoomika põhimõtetega.</p>
<p>2. Õpilane toetab ja suunab erivajadusega inimest ja tema võrgustikku toimetulekuprobleemide lahendamisel.</p>			
<p>Hindamiskriteeriumid: eristav hindamine</p>	<p>hinne „3“</p>	<p>hinne „4“</p>	<p>hinne „5“</p>

	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Kirjeldab vastavalt ülesandele erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, õppe ja/või töötamise võimalusi, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks juhtumikorralduse põhimõtetest lähtudes.	Kirjeldab vastavalt ülesandele näidete varal erivajadustega inimese sotsiaalset võrgustikku, õppe ja/või töötamise võimalusi, teenuseid ja toetusi igapäevase toimetuleku tagamiseks seostades juhtumikorraldusega.
	2. Planeerib vastavalt ülesandele abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid tegevusi, juhendamist abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates, lähtudes abivajaja tegevusvõimest.	Planeerib ja viib läbi abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid näidistegevusi lähtudes abivajaja tegevusvõimest abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates.	Planeerib ja viib läbi abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid näidistegevusi lähtudes abivajaja tegevusvõimest abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates.	Planeerib ja viib läbi abivajajat arendavaid, aktiveerivaid ja tervist edendavaid näidistegevusi lähtudes abivajaja tegevusvõimest abivajajale arusaadavalt ja tema võrgustikku kaasates.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Erihoolekandeteenused, 2012. EV Sotsiaalministeerium. Leitav: http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/erihoolekanne/ Pedak, K. Erivajaduste liigid. Leitav: https://www.tlu.ee/opmat/ts/TST7006/6_erivajaduste_liigid.html Tegevusjuhendaja käsiraamat 2010. Rahu, A., Otepalu, M.(Toim). Tervise Arengu Instituut. Puudega inimesele, 2017. EV Sotsiaalministeerium. Leitav: https://www.sm.ee/et/puudega-inimesele-0			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
8	KARJÄÄRI PLANEERIMINE JA ETTEVÕTLUS	6 EKAP sh 16 kontakttundi, juhendamist 84 tundi ja iseseisvat tööd 56 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Piret Tamme, Jaanika Talts, Irma Nahkor				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis.	1. Arutleb iseseisvalt enda isiksuse tugevuste ja nõrkuste üle. 2. Annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta. 3. Leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. 4. Koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus. 5. Valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul. 6. Koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Seminar • E-õpe • Iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> • Rollimäng • Situatsioon-ülesannete lahendamine • Äriplaani koostamine 	1. Karjääri planeerimine 1.1. Enesetundmine karjääri planeerimisel 1.2. Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel 1.3. Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine 2. Majandus ja ettevõtlus 2.1. Mina ja majandus 2.2. Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused 2.3. Pakkumine ja nõudlus 2.4. Maksud 2.5. Finantsasutused Eestis 2.6. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus 2.7. Ettevõtja ja töövõtja 2.8. Ettevõtluskeskkond 2.9. Äriidee ja selle elluviimine 3. Töotervishoid ja tööohutus ja tööseadusandlus
2. Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist.	1. Mõistab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest; 2. Selgitab iseseisvalt turumajanduse toimimist arvestades nõudluse, pakkumise ja turutasakaaluga õpitavas valdkonnas.			

	<p>3. Nimetab meeskonnatöona Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning selgitab nende mõju ettevõtluskeskkonnale õpitavas valdkonnas.</p> <p>4. Täidab etteantud andmete alusel sh elektrooniliselt FIE näidistuludeklaratsiooni.</p> <p>5. Kasutab iseseisvalt majanduskeskkonnas orienteerumiseks riiklikku infosüsteemi e-riik.</p>			<p>3.1. Sissejuhatus töökeskkonda</p> <p>3.2. Töökeskkonnaalase töö korraldus</p> <p>3.3. Töökeskkonna ohutegurid</p> <p>3.4. Töökeskkonnaalane teave</p> <p>3.5. Tööõnnetused</p> <p>3.6. Tuleohutus</p> <p>4. Töötamise õiguslikud alused</p> <p>4.1. Lepingulised suhted töö tegemisel</p> <p>4.2. Töökorraldus</p> <p>4.3. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised</p> <p>5. Asjaajamine ja dokumendihaldus</p> <p>5.1. Asjaajamine ja dokumendihaldus organisatsioonis</p> <p>5.2. Dokumentide loomine</p> <p>5.3. Dokumentide sh digitaaldokumentide säilitamine</p> <p>6. Suhtlemise alused</p> <p>6.1. Suhtlemine</p> <p>6.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides</p> <p>6.3. Klienditeenindus</p>
3. Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.	<p>1. Tõlgendab meeskonnatöona juhendi alusel hooldusala ettevõtluskeskkonda Eestis ja toob välja oma võimalused tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana.</p> <p>2. Kirjeldab juhendi alusel vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete toimimist.</p> <p>3. Selgitab meeskonnatöona ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda ning kultuuride vaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele.</p> <p>4. Kirjeldab ja selgitab ettevõtte äriideed hooldusvaldkonna näitel ja koostab elektrooniliselt juhendi alusel äriplaani.</p>			
4. Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel.	<p>1. Loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast.</p> <p>2. Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi olemust.</p> <p>3. Eristab ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende</p>			

	<p>vähendamiseks.</p> <p>4. Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb iseseisvalt lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.</p> <p>5. Kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas.</p> <p>6. Arutleb juhtumi näitel meeskonnatööna erinevatest allikatest kogutud töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni üle.</p> <p>7. Kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, töötaja ja puhkuse korraldamisel.</p> <p>8. Toob iseseisvalt välja töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilised erinevused töötaja ja ettevõtja vaates.</p> <p>9. Tutvustab meeskonnatööna töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente.</p> <p>10. Arvestab iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist.</p> <p>11. Kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis.</p> <p>12. Koostab ja vormistab iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e- kirja sh allkirjastab digitaalselt.</p> <p>13. Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.</p>			
--	--	--	--	--

5. Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil (õpiväljund saavutatakse juhendamise käigus).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides sobivaid suhtlemisviise, erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava. 2. Järgib üldtunnustatud käitumistavasid ning hindab enda ja grupiliikmete käitumist arvestades kultuurilisi erinevusi. 3. Juhib juhendi alusel eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel. 4. Hindab juhendi alusel enda ja teiste teeninduskultuuri, teenindushoiakuid ja – oskusi. 5. Lahendab iseseisvalt erinevaid sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest. 			
Iseseisev töö moodulis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab juhendi alusel CV ja motivatsioonikirja kandideerimaks hooldustöötaja ametikohale. 2. Koostab juhendi alusel meeskonnatööna äriplaani ja esitab selle. 4. Koostab kirjaliku riskianalüüsi ühele vabalt valitud töökohale. 5. Arvutab ülesandes toodud näite põhjal töötaja kuupalga, puhkusetasu ja töövõimetushüvitise. 6. Koostab ja vormistab juhendi alusel algatus- ja vastuskirja ning allkirjastab need digitaalselt. 7. Analüüsib kirjalikult üht elust võetud suhtlemise probleemsituatsiooni, tuues välja võimalikud kultuurilised jm erinevused. 			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse mitte eristavalt koostanud referaadi „Minu karjääri eelistused“.</p> <p>Hindamismeetodid: referaadi koostamine ja esitlemine, situatsioonülesande lahendamine, struktureeritud kirjalik töö</p> <p>Hindamisülesanne:</p> <p>õpilane leiab IKT vahendeid kasutades informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning koostab nende alusel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani hinnates oma sobivust valitud valdkonnas.</p> <p>1. Õpilane mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis.</p> <p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)</p>			

<ol style="list-style-type: none"> 1. Arutleb iseseisvalt enda isiksuse tugevuste ja nõrkuste üle. 2. Annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta. 3. Leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. 4. Koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus. 5. Valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul. 6. Koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.
<p>2. Õpilane mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist.</p>
<p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest. 2. Selgitab iseseisvalt turumajanduse toimimist arvestades nõudluse, pakkumise ja turutasakaaluga õpitavas valdkonnas. 3. Nimetab meeskonnatöona Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning selgitab nende mõju ettevõtluskeskkonnale õpitavas valdkonnas. 4. Täidab etteantud andmete alusel sh elektrooniliselt FIE näidistuludeklaratsiooni. 5. Kasutab iseseisvalt majanduskeskkonnas orienteerumiseks riiklikku infosüsteemi e-riik.
<p>3. Õpilane mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.</p>
<p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tõlgendab meeskonnatöona juhendi alusel hooldusala ettevõtluskeskkonda Eestis ja toob välja oma võimalused tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana. 2. Kirjeldab juhendi alusel vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete toimimist. 3. Selgitab meeskonnatöona ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda ning kultuuride vaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele. 4. Kirjeldab ja selgitab ettevõtte äriideed hooldusvaldkonna näitel ja koostab elektrooniliselt juhendi alusel äriplaani.
<p>4. Õpilane mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonna toimimisel.</p>
<p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast. 2. Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi olemust. 3. Eristab ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldist füüsikalisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi

	<p>ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb iseseisvalt lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega. 5. Kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas. 6. Arutleb juhtumi näitel meeskonnatööna erinevatest allikatest kogutud töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni üle. 7. Kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, tööaja ja puhkuse korraldamisel. 8. Toob iseseisvalt välja töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilised erinevused töötaja ja ettevõtja vaates. 9. Tutvustab meeskonnatööna töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente. 10. Arvestab iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist. 11. Kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis. 12. Koostab ja vormistab iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt. 13. Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega. <p>5. Õpilane käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.</p> <p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on läveni kriteeriumi saavutamine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides sobivaid suhtlemisviise, erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava. 2. Järgib üldtunnustatud käitumistavasid ning hindab enda ja grupiliikmete käitumist arvestades kultuurilisi erinevusi. 3. Juhib juhendi alusel eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel. 4. Hindab juhendi alusel enda ja teiste teeninduskultuuri, teenindushoiakuid ja –oskusi. 5. Lahendab iseseisvalt erinevaid sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest.
<p>Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal</p>	<p>Randma, T. 2008. Ettevõtluse alused. OÜ Infotrükk.</p> <p>Pramann Salu, M. 2005. Ettevõtluse alused. Kirjastus Ilo.</p> <p>Tolk, Ü. Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Leitav: http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/kysitus/</p> <p>Zeiger, P. 2013. Ettevõtlus. Leitav: https://ettevotlusope.weebly.com/2-ettevotildetlus.html</p> <p>Zeiger, P. 2013. SWOT-analüüs. Leitav: https://ettevotlusope.weebly.com/9110-swot-analuumlumls.html</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP
------------	-----------------	-----------

9	PRAKTIKA	30 EKAP		
Eesmärk: Praktika mooduliga taotletakse, et õpilane arendab, täiendab ja rakendab teoreetilises õppetöös omandatud teadmisi ja oskusi praktilises töökeskkonnas, kujundab sotsiaalseid oskusi, isiksuseomadusi ja hoiakuid, mis tõstavad õpilase valmisolekut tulevaseks tööeluks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Moodulid „Hoolduse alused“, „Hooldustoimingud“, „Abivajaja arendamine, juhendamine ja aktiveerimine“, „Meeskonnatöö korraldamine ja juhendamine“, „Töö lastega peredega“, „Töö eakatega“, „Töö erivajadusega inimestega on läbitud või läbimisel				
Õpetajad: Maarika Veigel, Karin Kütt, Silje Lang				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Analüüsib oma valmidust tulevaseks tööeluks.	1. Koostab eneseanalüüsi, hinnates kutsestandardist, kutse-eeskava ja õigusaktidest (sotsiaalhoolekande seadus jm) tulenevaid nõudeid hooldustöötajale.	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar • Õppepraktika töökeskkonnas 	<ul style="list-style-type: none"> • Arutelu • Praktikamapi koostamine • Praktika kaitsmine 	1. Õppepraktika tervishoiuasutuses 1.1.Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse analüüs 1.2. Abivajaja füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine 1.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: söömine, riietumine, hügieen, surija hooldamine, surnu korrastamine 1.4. Abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus erinevate haiguste korral: tervisenäitajate (nt kehatemperatuur, pulss ja
2. Rakendab turvalise ja toetava keskkonna kujundamise põhimõtteid.	1. Jälgib abivajaja turvalisust füüsilisest, psüühilisest ja sotsiaalsest seisundist tulenevate probleemide korral. 2. Korraldab abivajajale turvalise keskkonna vastavalt tema vajadustele.			
3. Juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes järgides kutse-eeskavat.	1. Hindab abivajaja elamistoiminguid ning koostab vastavalt nende toetava hooldusplaani. 2. Rakendab hooldusplaani lähtudes abivajaja hooldusvajadusest. 3. Juhendab, motiveerib ja aktiveerib abivajajat igapäevatoimingutega iseseisvalt toime tulema.			
4. Jälgib abivajaja seisundit ja hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral ennast ja	1. Mõõdab, hindab ja protokollib iseseisvalt elulisi näitajaid (pulss, vererõhk, kehatemperatuur, hingamissagedus jm) kasutades sobivaid meetodeid ja instrumente.			

abivajajat säästvalt.	<p>2. Hooldab abivajajat arvestades erinevate elundkondade haiguste eripära ning lähtudes hooldustoimingu sooritamisel inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast.</p> <p>3. Juhendab, jälgib ja abistab abivajajat ravimite manustamisel, vajadusel manustab neid vastavalt etteantud juhistele.</p> <p>4. Abistab õde õendustoimingutes vastavalt juhendamisele.</p> <p>5. Jälgib erinevatele haigusseisunditele vastavaid toidusedeleid.</p>			<p>hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur) mõõtmine ja terviseseisundi jälgimine; naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel</p> <p>1.5. Ergonoomika ja abivahendid: Ennast ja abivajajat säästvate töövõtete ning kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel</p> <p>1.6. Suhtlemine abivajaja ja tema võrgustiku: sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>1.7. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi; kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust</p> <p>1.8. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektierimine</p> <p>2. Õppepraktika</p>
5. Kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.	<p>1. Kasutab ergonoomilisi võtteid abivajaja liigutamisel ja liikumise juhendamisel.</p> <p>2. Juhendab abivajajat sobivate abivahendite kasutamisel ja hooldamisel.</p>			
6. Planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi.	<p>1. Planeerib abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi.</p> <p>2. Viib läbi erinevas eas ja seisundis inimestele sobivaid loov- ja aktiveerivaid tegevusi.</p>			
7. Juhendab abivajajat eluaseme korrastamisel ja majapidamistöodes, vajadusel teostab need tööd ise.	<p>1. Juhendab, motiveerib ja aktiveerib abivajajat toime tulema eluaseme korrastamise ja majapidamistöodega.</p> <p>2. Vajadusel korrastab eluaseme ja korraldab majapidamistööd rakendades ohutustehnika nõudeid.</p>			

8. Juhendab ja toetab abivajajat teenuste taotlemisel ja vajadusel korraldab neid.	1. Juhendab ja toetab abivajajat vajalikke teenuseid kasutama lähtudes hooldusplaanist. 2. Vajadusel korraldab teenused koostöös kohaliku omavalitsuse vm asutusega.			<p>hoolekandeesutuses</p> <p>2.1.Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse analüüs</p> <p>2.2. Füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi, toimetuleku ja keskkonna hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, tervisliku toitumise, toiduhügieeni ja tervisekaitse nõuete järgimine; hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine</p> <p>2.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: söömine, riietumine, seksuaalsus, hügieeni- ja ilutoimingud, surija hooldamine ja lähedaste toetamine, surnu korrastamine</p> <p>2.4.Abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus: tervisenäitajate mõõtmine (nt kehatemperatuur, pulss ja hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur), terviseseisundi jälgimine erinevate elundkondade haiguste korral, naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel, tegevuste nõuetekohane dokumenteerimine</p>
9. Suhtleb abivajajaga, kolleegidega ja võrgustikuga lugupidavalt.	1. Suhtleb abivajajaga ja juhendab abivajajat ning tema võrgustikku arusaadaval moel. 2. Kasutab kaasaegseid suhtlemismeetodeid. 3. Märkab ja ennetab konfliktsituatsiooni, konflikti tekkimisel valib sobiva lahendusstrateegia.			
10. Osaleb meeskonnatöös.	1. Osaleb aktiivse ja vastutava meeskonnaliikmena oma üksuse igapäevases töös. 2. Omandab individuaalse ja rühmatöö võtted. 3. Käitub meeskonnas vastastikust suhtlemist võimaldaval viisil.			

				<p>2.5. Ergonoomika ja abivahendid: ennast ja abivajajat säästvate töövõtete ning kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel</p> <p>2.6. Aktiviseerivad tegevused: aktiviseerivate ja loovtegevuste planeerimine ja läbiviimine lähtuvalt abivajaja vajadusest ja huvist</p> <p>2.7. Suhtlemine abivajaja ja tema võrgustiku: sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>2.8. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi; kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust</p> <p>2.9. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektseerimine</p> <p>3. Õppepraktika avaholduses</p> <p>3.1. Enesehindamine: praktika tegevuste planeerimine, praktika dokumenteerimine ja soorituse</p>
--	--	--	--	--

				<p>analüüs</p> <p>3.2. Füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse turvalisuse toetamine: abivajaja tervisliku seisundi, toimetuleku ja keskkonna hindamine erinevaid meetodeid ja instrumente kasutades, turvalisuse tagamine, tervisliku toitumise, toiduhügieeni ja tervisekaitse nõuete järgimine; hooldustegevuste planeerimine meeskonnas ja nende sooritamine</p> <p>3.3. Abivajaja toetamine ja juhendamine elamistoimingutes: söömine, riietumine, seksuaalsus, hügieeni- ja ilutoimingud, surija hooldamine ja lähedaste toetamine</p> <p>3.4. Abivajaja tervisliku seisundi jälgimine ja hooldus: tervisenäitajate mõõtmine (nt kehatemperatuur, pulss ja hingamine, arteriaalne vererõhk ja veresuhkur), terviseseisundi jälgimine erinevate elundkondade haiguste korral, naha seisundi jälgimine ja hooldus, õe abistamine õendustoimingute sooritamisel, tegevuste nõuetekohane dokumenteerimine</p> <p>3.5. Ergonoomika ja abivahendid: ennast ja abivajajat säästvate töövõtete ning kaitsevahendite kasutamine, abivajaja juhendamine abivahendite kasutamisel</p>
--	--	--	--	--

				<p>3.6. Suhtlemine abivajaja ja temavõrgustikuga: sobiva suhtlemisviisi ja –meetodite kasutamine, probleemide märkamine, ennetamine ja nendega tegelemine</p> <p>3.7. Eluaseme korrastamine, majapidamistöde korraldamine: ohutustehnika nõuete ja ergonoomiliste põhimõtete järgimine majapidamis-, puhastus – ja korrastustööde korraldamisel ja teostamisel ning abivajaja kaasamisel</p> <p>3.8. Teenuste korraldamine: toimetulekut toetavate rehabilitatsiooni-, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamine vastavalt sätestatud teenuste loetelule (sh hooldus- või rehabilitatsiooni plaan), teenuste osutamine koostöös võrgustikuga</p> <p>3.9. Meeskonnatöös osalemine: aktiivne osalemine meeskonnatöös arvestades praktikaorganisatsiooni eripära, abivajajate vajadusi; kolleegide toetamine tööga kaasnevate probleemide maandamisel kasutades aktiivse kuulamise oskust</p> <p>3.10. Eetiline käitumine: oma tegevuses üld- ja kutse-eetika</p>
--	--	--	--	---

				põhimõtetest lähtumine ning abivajaja rahvuslike, kultuuriliste ning usuliste tõekspidamiste respektseerimine.
Iseseisev moodulis	töö	Praktika dokumentide koostamine ja vormistamine: 1. individuaalse praktikakava koostamine s.h praktikaeelne enesehindamine; 2. praktikapäeviku täitmine; 3. praktikaaruande koostamine; 4. praktika järgne keskkonna, enese- ja praktika eesmärkide saavutamise analüüs.		
Mooduli kujunemine	hinde	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt. Moodul loetakse arvestatuks, kui on sooritanud praktika, esitatud koolile nõutavad praktikadokumendid ja praktika-aruanne praktika lõpuseminaris kaitstud.		
		1. Õpilane analüüsib oma valmidust tulevaseks tööeluks.		
		Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)		
		1. Koostab eneseanalüüsi, hinnates kutsestandardist, kutse-etikast ja õigusaktidest (sotsiaalhoolekande seadus jm) tulenevaid nõudeid hooldustöötajale.		
		2. Õpilane rakendab turvalise ja toetava keskkonna kujundamise põhimõtteid.		
		Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)		
		1. Jälgib abivajaja turvalisust füüsilisest, psüühilisest ja sotsiaalsest seisundist tulenevate probleemide korral. 2. Korraldab abivajajale turvalise keskkonna vastavalt tema vajadustele.		
		3. Õpilane juhendab ja toetab abivajajat elamistoimingutes järgides kutse-etikat.		
		Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendi kriteeriumi saavutamine)		
		1. Hindab abivajaja elamistoiminguid ning koostab vastavalt nendele toetava hooldusplaani. 2. Rakendab hooldusplaani lähtudes abivajaja hooldusvajadusest. 3. Juhendab, motiveerib ja aktiveerib abivajajat igapäevatoimingutega iseseisvalt toime tulema.		
		4. Õpilane jälgib abivajaja seisundit ja hooldab abivajajat erinevate elundkondade haiguste korral ennast ja abivajajat säästvalt.		
		Hindamiskriteeriumid: mitmeeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)		

<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõõdab, hindab ja protokollib iseseisvalt elulisi näitajaid (pulss, vererõhk, kehatemperatuur, hingamissagedus jm) kasutades sobivaid meetodeid ja instrumente. 2. Hooldab abivajajat arvestades erinevate elundkondade haiguste eripära ning lähtudes hooldustoimingu sooritamisel inimese anatoomiast, füsioloogiast ja patoloogiast. 3. Juhendab, jälgib ja abistab abivajajat ravimite manustamisel, vajadusel manustab neid vastavalt etteantud juhistele. 4. Abistab öde öendustoimingutes vastavalt juhendamisele. 5. Jälgib erinevatele haigusseisunditele vastavaid toidusedeleid.
5. Õpilane kasutab hooldamisel ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab abivajajat abivahendite kasutamisel.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab ergonoomilisi võtteid abivajaja liigutamisel ja liikumise juhendamisel. 2. Juhendab abivajajat sobivate abivahendite kasutamisel ja hooldamisel.
6. Õpilane planeerib ja viib läbi abivajajale ealiselt sobivaid ja jõukohaseid aktiveerivaid tegevusi.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Planeerib abivajaja tegevusvõimet toetavaid aktiveerivaid ja loovtegevusi. 2. Viib läbi erinevas eas ja seisundis inimestele sobivaid loov- ja aktiveerivaid tegevusi.
7. Õpilane juhendab abivajajat eluaseme korrastamisel ja majapidamistöodes, vajadusel teostab need tööd ise.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Juhendab, motiveerib ja aktiveerib abivajajat toime tulema eluaseme korrastamise ja majapidamistöödega. 2. Vajadusel korrastab eluaseme ja korraldab majapidamistööd rakendades ohutustehnika nõudeid.
8. Õpilane juhendab ja toetab abivajajat teenuste taotlemisel ja vajadusel korraldab neid.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Juhendab ja toetab abivajajat vajalikke teenuseid kasutama lähtudes hooldusplaanist. 2. Vajadusel korraldab teenused koostöös kohaliku omavalitsuse vm asutusega.
9. Õpilane suhtleb abivajajaga, kolleegidega ja võrgustikuga lugupidavalt.
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Suhtleb abivajajaga ja juhendab abivajajat ning tema võrgustikku arusaadaval moel. 2. Kasutab kaasaegseid suhtlemismeetodeid.

	3. Märkab ja ennetab konfliktsituatsiooni, konflikti tekkimisel valib sobiva lahendusstrateegia.
	10. Õpilane osaleb meeskonnatöös.
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
	1. Osaleb aktiivse ja vastutava meeskonnaliikmena oma üksuse igapäevases töös. 2. Omandab individuaalse ja rühmatöö võtted. 3. Käitub meeskonnas vastastikust suhtlemist võimaldaval viisil.

VALIKMOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
1	EESTI KEEL/VENE KEEL	5 EKAP sh 20 kontakttundi, juhendamist 40 tundi ja iseseisvat tööd 70 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab: 1. Algtasemel suulise väljendus- ja kuulamisoskuse 2. Kirjalike tekstide mõistmise ja koostamise oskuse 3. Suhtleb lihtsamates igapäevastes situatsioonides.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Ene Kotkas, Karina Ivanova				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Suhtleb algtasemel igapäevastel teemadel, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.	1. Kasutab suhtlemisel algtasemel igapäevast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar • E-õpe • Iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> • Dialoog • Kuulamine • Situatsioon- 	1. Hääldusreeglid 2. Grammatikareeglid 3. Igapäevane sõnavara 4. Erialane sõnavara

2. Suhtleb algtasemel abivajaja ja tema perega, kasutades erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja lihtsamaid grammatikareegleid.	1. Kasutab suhtlemisel abivajaja ja tema võrgustikuga algtasemel erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.	<ul style="list-style-type: none"> • Kuulamine 	ülesannete lahendamine <ul style="list-style-type: none"> • Kirjutamine 	5. Töö tekstidega (lugemine ja koostamine)
3. Mõistab ja koostab algtasemel tekste, arvestades peamisi grammatikareegleid	1. Mõistab lihtsamaid kirjalikke tekste. 2. Koostab lihtsaid seostatud tekste tuttavatel teemadel, kasutades õpitud sõnavara.			
Iseseisev töö moodulis	Suulise enesetutvustuse ettevalmistamine (mina, pere, töö, hobid...). Eriala puudutava sõnavara tõlkimine ja kasutamine näitelauses. Teksti lugemine, tõlkimine ja kokkuvõtte kirjutamine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Arvestuse saamise eelduseks on lävendikriteeriumide täitmine. 1.Situatsioonülesanne: suuline dialoog loositud hooldustööd puudutaval teemal 2.Kirjalik ülesanne kuulnud teksti kohta			
	1. Õpilane suhtleb algtasemel igapäevastel teemadel, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Kasutab suhtlemisel algtasemel igapäevast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.			
	2. Õpilane suhtleb algtasemel abivajaja ja tema perega, kasutades erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja lihtsamaid grammatikareegleid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Kasutab suhtlemisel abivajaja ja tema võrgustikuga algtasemel erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.			
	3. Õpilane mõistab ja koostab algtasemel tekste, arvestades peamisi grammatikareegleid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			

	<p>1. Mõistab lihtsamaid kirjalikke tekste.</p> <p>2. Koostab lihtsaid seostatud tekste tuttavatel teemadel, kasutades õpitud sõnavara.</p>
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kotkas, E.; Piirsalu, S. ; Salumets, K. 2012. Erialase eesti keele õppematerjal hooldustöötajatele/Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed.</p> <p>Kotkas, E. jt. 2010. Erialase eesti keele õppematerjal tervishoiutöötajatele: Õpetajaraamat/Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeerium, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed.</p> <p>Kotkas, E. 2008.Vene keele õppematerjal õenduse õppetooli üliõpilastele. Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.</p> <p>Valmis, A.; Valmis, L. 2001. Lihtne eesti keele grammatika harjutuste ja võtmega. TEA Kirjastus. Tallinn.</p> <p>Eslon, P. 2003. Lihtne vene keele grammatika harjutuste ja võtmega. TEA Kirjastus. Tallinn.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
2	MASSAAŽI ALUSED	5 EKAP sh 20 kontakttundi, juhendamist 80 tundi ja iseseisvat tööd 30 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab oskused vähendada emotsionaalset ja lihasinget lihtsamate massaaživõtetega hooldustoimingute käigus.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Mare Allak				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kasutab lihtsamaid massaaživõtteid emotsionaalsete ja lihasingete vähendamiseks, järgides hügieenireegleid ja ergonoomika põhimõtteid.	1. Kirjeldab massaaži näidustusi ja vastunäidustusi, arvestades kliendi seisundit. 2. Demonstreerib lihtsamaid massaaživõtteid, järgides hügieenireegleid ja ergonoomika põhimõtteid.	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Praktikum • E-õpe 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjalik töö • Esitus • Demonstratsioon 	<p>1. Anatoomia-füsioloogia lühiülevaade</p> <p>2. Massaaži toime organismile</p> <p>3. Kliendi seisundi jälgimine (sh massaaži näidustused ja vastunäidustused)</p> <p>4. Massaaži läbiviimine</p>

2. Ühitab hooldustoimingud massaaži võtetega.	1. Kirjeldab vastavalt ülesandele massaaživahendeid, lähtudes hooldustoimingutest. 2. Demonstreerib massaaživõtete kasutamist hooldustoimingute sooritamisel.			4.1. Protseduuri hügieenireeglid 4.2. Lihtsamad võtted: voolimine, vajutamine, rullimine, silitamine. 4.3. Töövahendid ja ergonoomika 5. Hooldustoimingute (pesemine, kreemitamine) ühitamine massaaži võtetega 6. Hingamine kui löögastustehnika kasutamine
Iseseisev töö moodulis	Koostab kirjaliku töö loosiga valitud elundkonna anatomiast-füsioloogiast ja esitleb seda.			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Arvestuse saamise eelduseks on lävendikriteeriumide täitmine. Demonstratsioonülesanne: valmistab ette ja viib läbi lihtsa massaažiseansi, kasutades sobivaid töövahendeid ning järgides hügieenireegleid ja ergonoomika põhimõtteid.</p> <p>1. Õpilane kasutab lihtsamaid massaaživõtteid emotsionaalsete ja lihaspingete vähendamiseks, järgides hügieenireegleid ja ergonoomika põhimõtteid.</p> <p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)</p> <p>1. Kirjeldab massaaži näidustusi ja vastunäidustusi, arvestades kliendi seisundit. 2. Demonstreerib lihtsamaid massaaživõtteid, järgides hügieenireegleid ja ergonoomika põhimõtteid.</p> <p>2. Õpilane ühitab hooldustoimingud massaaživõtetega.</p> <p>Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)</p> <p>1. Kirjeldab vastavalt ülesandele massaaživahendeid, lähtudes hooldustoimingutest. 2. Demonstreerib massaaživõtete kasutamist hooldustoimingute sooritamisel.</p>			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Eesti Tegevusterapeutide Liidu kodulehe materjalid. Leitav: http://www.tegevusteraapia.ee/index.php/materjalid Case - Smith, J. 2010. Occupational Therapy for Children. The Ohio State University Columbus, Ohio Õpetaja poolt koostatud õppematerjal „Klassikalise massaaži põhialused“.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
3	ARVUTIÕPETUSE ALGKURSUS	5 EKAP sh 12 kontakttundi, juhendamist 40 tundi ja iseseisvat tööd 78 tundi		
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab: 1.Algteadmised tekstitööstusest (koostamine, redigeerimine) ja printimisest. 2.Algteadmised tabelarvutusest (tabeli koostamine, valemitiesestamine). 3. Algteadmised slaidiesitluste koostamisest. 4. Oskused otsida infot internetist (veebilehitseja kasutamine, internetiturvalisus). 5. Oskuse kasutada e-posti.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Kevin Lee				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Kasutab tekstitööstusprogrammi kirjalike tööde koostamisel	1. Salvestab arvutisse vastavalt ülesandele programmis Word koostatud ja kooli kirjalike tööde vormistamise juhendi järgi vormistatud teksti. 2. Kujundab andmetabeli programmis Word	<ul style="list-style-type: none"> Töö arvutiga E-õpe 	<ul style="list-style-type: none"> Esitlus 	1.Arvutisse sisselogimine, paroolivahetus 2.Tekstitööstusprogramm Word 3.Tabelarvutusprogramm Excel 4.Slaidiesitlusprogramm Power Point 5.Veebilehitsejad ja otsingumootorid 6. E-posti kasutamine
2. Kasutab tabelarvutusprogrammi MS Excel eelarve koostamisel	1. Koostab vastavalt ülesandele tabelarvutusprogrammis Excel enda ühe nädala kulude -tulude tabeli. 2.Sisestab eelarvetabelisse valemid summa ja vahe arvutamiseks. 3. Koostab tabeli andmete põhjal kaks erinevat graafikut.			
3. Kasutab slaidi-programmi MS Power Point esitluse koostamisel	1. Koostab vastavalt ülesandele slaidiprogrammis Power Point viie slaidiga esitluse erivajaduse teemal.			
4. Kasutab veebi-lehitsejat info leidmiseks internetist	1. Leiab vastavalt ülesandele infot ühelt Eesti ja ühel välismaiselt internetilehelt, kasutades vähemalt			

	<p>kahte erinevat otsingumootorit.</p> <p>2. Kopeerib internetilehelt leitud tekstiosa ja pildi tekstitöötlusprogrammi Word faili.</p>			
5. Kasutab vähemalt kahte erinevat võimalust e-kirja saatmiseks ja lugemiseks.	<p>1. Loob uue meilikonto.</p> <p>2. Koostab ja saadab ning vastab e-kirjale veebikeskkonnas.</p>			
Iseseisev töö moodulis	<p>1. Koostab juhendi alusel programmis Word teksti, kopeerib sinna pildi internetist, kujundab tabeli ja vormistab töö kirjalike tööde vormistamise juhendi alusel. Saadab faili elektrooniliselt õpetajale.</p> <p>2. Koostab viie slaidiga esitluse erivajaduse teemal ja esitleb seda.</p>			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Mitteeristav hindamine. Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja enesekontrollitesti positiivsel sooritamisel. Elektroonilised tööd, enesekontrollitest.</p>			
	1. Õpilane kasutab tekstitöötlusprogrammi kirjalike tööde koostamisel.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	<p>1. Salvestab arvutisse vastavalt ülesandele programmis Word koostatud ja kooli kirjalike tööde vormistamise juhendi järgi vormistatud teksti.</p> <p>2. Kujundab andmetabeli programmis Word</p>			
	2. Õpilane kasutab tabelarvutusprogrammi MS Excel eelarve koostamisel.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	<p>1. Koostab vastavalt ülesandele tabelarvutusprogrammis Excel enda ühe nädala kulude -tulude tabeli.</p> <p>2. Sisestab eelarvetabelisse valemid summa ja vahe arvutamiseks.</p> <p>3. Koostab tabeli andmete põhjal kaks erinevat graafikut.</p>			
	3. Õpilane kasutab slaidi-programmi MS Power Point esitluse koostamisel.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Koostab vastavalt ülesandele slaidiprogrammis Power Point viie slaidiga esitluse erivajaduse teemal.			
	4. Õpilane kasutab veebi-lehitsejat info leidmiseks internetist.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Leiab vastavalt ülesandele infot ühelt Eesti ja ühel välismaiselt internetilehelt, kasutades vähemalt kahte erinevat			

	<p>otsingumootorit.</p> <p>2. Kopeerib internetilehelt leitud tekstiosa ja pildi tekstitöötlusprogrammi Word faili.</p>
	5. Õpilane kasutab vähemalt kahte erinevat võimalust e-kirja saatmiseks ja lugemiseks.
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)
	<p>1. Loob uue meilikonto.</p> <p>2. Koostab ja saadab ning vastab e-kirjale veebikeskkonnas.</p>
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Orumaa, R. 2011. Arvutustabelite koostamine ja arvandmete statistiline analüüs MS Excel keskkonnas (MS Excel 2010 baasil). Õppematerjal. Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.</p> <p>Orumaa, R. 2010. Esitluse koostamine ja esitlusgraafikaprogrammi PowerPoint kasutamine (MS PP 2007 baasil). Õppematerjal. Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.</p> <p>Orumaa, R. 2012. Üliõpilastööde koostamine ja vormistamine arvutil (Microsoft Office Word 2010 baasil). Õppematerjal. Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
4	ALTERNATIIVKOMMUNIKATSIOON	5 EKAP sh 20 kontakttundi, juhendamist 90 tundi ja iseseisvat tööd 20 tundi		
Eesmärk: Õpetamisega taotletakse, et õpilane omandab alternatiivkommunikatsiooni aluste põhimõtted ja oskab neid oskuslikult seostada tulevase erialaga.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Eelnevalt on läbitud kutse-eeetika, suhtlemine ja klienditeeninduse alused ja suhtlemispsühholoogia- ja pedagoogika alused.				
Õpetajad: Katrin Järveots, Marju Johanson				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Mõistab alternatiivkommunikatsiooni põhimõisteid.	1. Loetleb vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni põhimõisteid.	<ul style="list-style-type: none"> • E-õpe • Loeng • Praktiline 	<ul style="list-style-type: none"> • Esitlus • Arutelu • Vaatlus 	<p>1. Kommunikatsioon. Alternatiivkommunikatsioon</p> <p>2. Kommunikatsioonioskuste areng.</p>

2. Kasutab alternatiivkommunikatsiooni meetodeid.	1. Demonstreerib vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni meetodite kasutamist.	harjutamine <ul style="list-style-type: none"> • Õppefilmid • Rühmatööd 	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar 	3. Alternatiivkommunikatsiooni meetodid. 4. Suhtlemisabivahendid.
Iseseisev töö moodulis	Koostab erinevate alternatiivkommunikatsioonisüsteemide (vahendite) ja sihtrühma kirjelduse, toob välja alternatiivkommunikatsioonivahendite kasutamise iseärasused ja näidised. Esitlus toimub rühmatööna.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Arvestuse saamise eelduseks on lävendikriteeriumide täitmine.			
	1. Mõistab alternatiivkommunikatsiooni põhimõisteid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
	1. Loetleb vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni põhimõisted.			
	2. Kasutab alternatiivkommunikatsiooni meetodeid.			
	Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on lävendikriteeriumi saavutamine)			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	1. Demonstreerib vastavalt ülesandele alternatiivkommunikatsiooni meetodite kasutamist. Parker, S. 2002. Suhtlemisvahendid: nüüd ja tulevikus. Koolibri.Tallinn. Koorits, M. 1995. Blisskeel suhtlemisvahendina. TÜ Sotsiaalteaduskond, Eripedagoogika osakond. Erivajadustega laste hoolekande- ja rehabiliteerimisvajaduste hindamine ja kulg. 1999. Tartu. Melsas, M. 2008. Kommunikatsioonivõimalused. Õppemetoodiline materjal pedagoogidele ja sotsiaalse tugivõrgustiku spetsialistidele hooldusõppes põhihariduse omandanud õppijate kaasamiseks kutseõppesse.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht EKAP		
5	TOITUMISNÕUSTAMISE ALUSED	5 EKAP sh 20 kontakttundi, juhendamist 90 tundi ja iseseisvat tööd 20 tundi		
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. teadmised ja oskused abivajajale sobivast tasakaalustatud toitumisest; 2. teadmised ja oskused toiduohutusest; 3. teadmised ja oskused toitumisest haiguste ja erivajaduste korral. 				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetaja: Külli Holsting				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
1. Koostab abivajajale sobiliku tasakaalustatud menüü, arvestades tema vanust ja erivajadusi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab ja põhjendab vastavalt ülesandele tasakaalustatud toitumise põhimõtteid, lähtudes abivajaja vanusest. 2. Koostab ja põhjendab vastavalt ülesandele abivajajale sobiliku kahe nädala menüü, arvestades tasakaalustatud toitumise põhimõtteid ning abivajaja vanust, tervislikku seisundit ja erivajadusi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loeng • Praktiline harjutamine • E-õpe • Video • Kirjalik töö 	<ul style="list-style-type: none"> • Esitlus • Iseseisev töö • Arutelu • Vaatlus • Seminar 	<p>1.Tasakaalustatud toitumise põhimõtted</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Abivajaja energia- ja toitainetevajadus 1.2.Abivajaja menüü koostamine <p>2.Toiduohutus</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1.Toiduhügieen (toidu saastumise vältimine toidu valmistamisel, säilitamisel, serveerimisel)

2. Mõistab toiduhügieeni põhimõtteid toidukäitlemise erinevates etappides.	1. Kirjeldab ja põhjendab vastavalt ülesandele toiduhügieeni põhimõtteid toidukäitlemise erinevates etappides (toidu valmistamine, säilitamine, serveerimine). 2. Nimetab ja põhjendab vastavalt ülesandele toidusaastumise allikaid ja tagajärgi erinevates toidukäitlemise etappides.			2.2.Toidu kaudu levivad haigused 2.3.Toidu lisaained (säilitus- jm ained) 3.Toitumissoovitused haiguste ja erivajaduste korral 3.1.Gluteeni- ja kaseiinitalumatus, diabeet, allergiad, südame-veresoonkonnahaigused jm 3.2.Autismispektrihäired, ATH jm 3.3.Söömishäired 4. Toitumine erijuhtudel (neelamishäired, stoom, operatsioonijärgselt jm), sh kunstlik toitmine.
Iseseisev töö moodulis	1.Koostab kirjaliku töö abivajaja tasakaalustatud toitumise põhimõtetest. 2.Koostab teemakaardi toiduohutuse teemal. 3.Koostab esitluse loosiga valitud toitumissoovituse teemal.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Arvestuse saamise eelduseks on läveni kriteeriumite täitmine.			
1. Koostab abivajajale sobiliku tasakaalustatud menüü, arvestades tema vanust ja erivajadusi.				
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on läveni kriteeriumi saavutamine)				
1. Kirjeldab ja põhjendab vastavalt ülesandele tasakaalustatud toitumise põhimõtteid, lähtudes abivajaja vanusest. 2. Koostab ja põhjendab vastavalt ülesandele abivajajale sobiliku kahe nädala menüü, arvestades tasakaalustatud toitumise põhimõtteid ning abivajaja vanust, tervislikku seisundit ja erivajadusi.				
2. Mõistab toiduhügieeni põhimõtteid toidukäitlemise erinevates etappides.				
Hindamiskriteeriumid: mitteeristav hindamine (hinnangu saamise aluseks on läveni kriteeriumi saavutamine)				
1. Kirjeldab ja põhjendab vastavalt ülesandele toiduhügieeni põhimõtteid toidukäitlemise erinevates etappides (toidu valmistamine, säilitamine, serveerimine).				

	2. Nimetab ja põhjendab vastavalt ülesandele toidusaastumise allikaid ja tagajärgi erinevates toidukäitlemise etappides.
Kasutatav /õppematerjal	<p>õppekirjandus</p> <p>Tervislik toitumine. Tervise Arengu Instituut. Leitav: http://www.toitumine.ee/ https://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/toiduohutus</p> <p>Grünthal-Drell, M. (2010) Leitav: http://www.tlu.ee/opmat/tp/terviseopetus/toit/index.html</p> <p>Rahvastiku Tervise Arengukava 2009–2020. Kättesaadav https://sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Tervis/2012_rta_pohitekst_ok_5.pdf</p> <p>Teesalu, S. 2006. Toitumine tõhusalt ja individuaalselt igas eas. Tartu. Kirjastus OÜ Telit.</p> <p>Simson, M., Oja, E. 2010. Toidu mõju lapse ajule, arengule ja käitumisele. Kirjastus Stella Borealis.</p> <p>Vokk, R. 2009. Toitumine ja kehaline aktiivsus. Millist kütust kehale valida? Liikumine ja sport. Sport kõigile. EOK, lk.51. Leitav: https://issuu.com/eestimaaliigub/docs/liikumine_sport2009_ii</p> <p>Kuidas tervislikult toituda? Tervise Arengu Instituut. Leitav: http://toitumine.ee/kuidas-tervislikult-toituda</p>